

Parametar koji se prati		Kada i gdje	Kako	Učestalost praćenja	Odgovornost za praćenje	Odgovornost za izvještavanje
Parametri usklađeni s Planom upravljanja otpadom	Za sprječavanje kontaminacije okoliša kao posljedica curenja i prosipanja otpada povezanog sa lošim kvarenjem i rukovanjem otpadom i aranžmanima skladištenja/odlaganja	U zoni uticaja Projekta i susjednim područjima u toku faze pripreme i građenja	Praćenjem svih zahtjeva u skladu sa odredbama Detaljnog plana upravljanja građevinskim otpadom, na osnovu Preliminarnog plana upravljanja građevinskim otpadom, Plana upravljanja otpadom, Plana upravljanja površinskim slojem tla, Plana upravljanja biodiverzitetom, Plana upravljanja izlivom i Plana upravljanja materijalima	Sedmične inspekcije obilaska lokacije kako bi se razmotrilo da li se ublažavanja provode na odgovarajući način Mjesečni pregled gradilišta od strane nadzora za okoliš	Inženjerski nadzor građevinskih radova. Izvođač radova da vodi evidenciju o vrstama i količinama otpada, dokumentaciju o otpremi otpada i evidenciju o nabavci materijala	O ovim vizuelnim pregledima treba voditi evidenciju i dostavljati u mjesečnim izvještajima koje priprema vanjski nadzorni inženjer Izvještaje provjerava inženjerski nadzor
	Za sprječavanje kontaminacije okoliša zbog curenja i izlivanja otpada povezanog s lošim rukovanjem otpadom i skladištenjem	Uz predmetnu dionicu autoceste u toku faze eksploatacije	Kroz praćenje implementacije Operativnog plana upravljanja okolišema i društvenim okruženjem i dobre međunarodne prakse	Kroz provođenje mjera iz Rješenja o prihvatanju SUO	Kontinuirano	Odjel za upravljanje i održavanje JPAC-a kao i odabrani Izvođači radova za rad i održavanje poslova JPAC
Kulturno-historijsko i arheološko naslijeđe	Kako bi se izbjegao potencijalni gubitak poznatih ili nepoznatih kulturnih i arheoloških dobara Kako bi se spriječilo oštećenje postojećeg kulturnog naslijeđa zbog građevinskih radova i saobraćaja, miniranja, vibracija, emisije	U zoni uticaja Projekta i susjednim područjima u toku faze pripreme i građenja	Preventivnim arheološkim istraživanjima i upotrebom procedure slučajnih nalaza	Inženjerski nadzor nad radom Izvođača na osnovu Plana upravljanja okolišem i društvenim okruženjem u izgradnji: sedmični vizuelni pregledi tokom faze izgradnje radi praćenja implementacije i	Inženjerski nadzor građevinskih radova Eksterni nadzorni inženjer	Zapisnik o korištenju postupka slučajnog pronalaska O ovim vizuelnim pregledima treba voditi evidenciju i dostavljati u mjesečnim izvještajima koje priprema vanjski nadzorni inženjer U slučaju pronalaska nepoznatih kulturnih i arheoloških dobara odmah prijaviti Zavod za zaštitu spomenika i JPAC

Parametar koji se prati		Kada i gdje	Kako	Učestalost praćenja	Odgovornost za praćenje	Odgovornost za izvještavanje
	prašine itd. Minimizirati privremene promjene buke, vibracija, kvaliteta zraka, odvajanja, pristupa i pogodnosti kao rezultat građevinskih radova			efikasnosti propisanih mjera ublažavanja Mjesečni pregled od strane vanjskog nadzornog inženjera		

6. Projekat neće imati prekoenitetski uticaj, tako da pri donošenju ovog rješenja nisu primjenjene odredbe Uredbe o postupanju u slučaju prekograničnog i međuentitetskog uticaja projekta na okoliš ("Službene novine Federacije BiH", broj: 105/21).

7. Odobrena Studija uticaja na okoliš smatra se sastavnim dijelom ovog Rješenja o odobravanju **Studije**.

8. U slučaju promjena na planiranom projektu, investitor je dužan u vezi sa istim obratiti se Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kako bi se primjenile odredbe Poglavlja IX. Zakona (Procjena uticaja na okoliš) i Uredbe o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21, 33/22 i 104/22).

9. Doneseno rješenje Federalno ministarstvo će postaviti na internet stranici Ministarstva u roku od osam dana od dana donošenja rješenja kako je utvrđeno u odredbi člana 72. stav (4) Zakona.

10. Pravomoćno rješenje o odobrenju studije uticaja na okoliš, dostavlja se nadležnom organu kod podnošenja zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti u skladu sa posebnim propisom iz oblasti građenja (član 1. Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/22).

11. Za predmetni projekta prema **Uredbi kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu** ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21, 74/22) i Pravilniku o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22) nije potrebno privati okolišnu dozvolu.

12. Za inspekcijski nadzor nad provođenjem mjera zaštite okoliša u skladu sa ovim rješenjem nadležna je Federalna uprava za inspekcijske poslove.

13. Ovo rješenje prestaje da vrijedi ukoliko nosilac projekta/investitor ne pribavi odobrenje za građenje u roku od 3 godine od dana prijema ovog rješenja, kako je utvrđeno u članu 79. stav (6) Zakona.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Federalnog ministarstva okoliša i turizma , broj: UPI 05/1-19-4-34/23 od 09.11.2023. godine, odobrena je Studija uticaja na okoliš nosiocu projekta/investitoru Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar, za **Projekat izgradnje dionice autoceste Tarčin – Konjic na Koridoru Vc, poddionica Ivan – Ovčari.**

Protiv ovog rješenja tužbom od 20.12.2023. godine, tužitelj „Aarhus centar u BiH“ iz Sarajeva, Behdžeta Muevelića 39, zastupan po izvršnoj direktorici Emini Veljović, porenio je upravni spor kod nadležnog Kantonalnog suda u Sarajevu.

Presudom Kantonalnog Suda u Sarajevu broj: 09 0 U 045748 23 U od 28.10.2024. godine, tužba se uvažava, poništava se osporeno rješenje broj: UPI 05/1-19-4-34/23 od 09.11.2023. godine i predmet vraća tuženom na ponovni postupak.

Kao razloge poništavanja osporenog rješenja Kantonalni sud u presudi navodi da osporeno rješenje tuženog nije doneseno na pravilan i zakonit način. S tim u vezi sud se poziva na odredbe Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH" broj 15/21) i to članove 3, 10 i 21 citiranog zakona.

U presudi se također navodi da je sud mišljenja da tuženi objavljujući na svojoj web stranici studiju, nije omogućio odgovarajući pristup informaciji koja se odnosi na okoliš zainteresiranim građanima, koji imaju interes za učešće u odlučivanju o okolišu zbog lokacije projekta i prirode namjeravanog zahvata u okolišu, a pod čijim ćeuticajem biti. Uz ovo sud ukazuje i da tuženi u svom spornom aktu samo navodi da su dostavljene dopuna studije tužitelju, ali se pri tome ne navodi da li su svi zainteresovani obavješteni o dopuni studije i da li je prethodno zakazana javna rasprava glede dopune, što je i protivno članu 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku(Službene novine Federacije BiH broj: 2/98 i 48/99), koji propisuje da rješenje pored ostaloga mora da sadrži razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, zbog kojeg nije uvažen koji od zahtjeva stranke i koji obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuje na onakvo rješenje kakvo je dato u dispozitivnu, tuženi u svom aktu ne daje nikakve razloge u tom pravcu.

Slijedom čega sud zaključuje da su učinjene povrede člana 7. Zakona o upravnom postupku, jer se u postupku mora utvrditi pravo stanje stvari i u tom cilju moraju se utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, te su povrijeđene odredbe člana 133. Zakona o upravnom postupku, jer se prije donošenja rješenja imaju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za rješenje i strankama omogućiti da ostvare zaštitu svojih prava i pravne interese o čemu se stara službena osoba koja vodi postupak.

Slijedom navedenih primjedbi naloženo je da ovo Ministastvo postupak ponovi i u **skladu sa važećim zakonskim odredbama ponovno odluči po zahtjevu, te za svoju odluku da potpune i pravno valjane razloge.**

Federalno ministarstvo je dana 28.11.2024. godine, protiv presude br. 09 0 U 045748 23 U od 28. 10. 2024. godine, uputilo zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke

Vrhovnom sudu Federacije BiH. S obzirom na navedenu okolnost, bilo je svrsishodo sačekati ishod predmetnog postupka.

Nakon što je dana 13. 02. 2025. godine Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine donio procesno rješenje br. 09 0 U 045748 24 Uvp, ministarstvo je nastavilo postupak.

Postupajući po presudi Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 045748 23 U od 28.10.2024. godine, ovo federalno ministarstvo je u ponovljenom postupku razmatralo predmetnu Studiju kao i primjedbe tužitelja koje su ponovljene u tužbi, a koje se odnosi na slijedeće dva komentara tužitelja iz tužbe:

Komentar tužitelja broj 1. *Obzirom da je trasa između Ovčari-Tunel Prenj-Mostar Sjever-Mostar Jug-Tunel Kvanj najkompliciranija i najspornija, neophodno je zajedno riješiti sa poddionicom Ivan- Ovčari, da se vidi gdje tačno će se nastavak autoputa spojiti sa poddionicom Ivan- Ovčari. Nema smisla i ne smije se parčati projekat na manje dijelove radi procjena uticaja na okoliš. Aneks IV iz Direktive o procjeni uticaja na okoliš, koji određuje sadržaj studije procjene uticaja na okoliš, glasi: „Opis projekta, uključujući posebno: (...) (b) opis fizičkih značajki cjelokupnog projekta, uključujući, prema potrebi, neophodne radove uklanjanja i uvjete korištenja zemljišta tijekom građenja i operativnih faza". Postavlja se pitanje šta je cjelokupni projekat u slučaju Koridor Vc koji je dugačak 325 km. Od početka je projekat odvojen u četiri "Lota". U međuvremenu su neke dionice već izgrađene. Međutim, ipak nije prihvatljivo dijeliti projekat na manje dionice radi procjene uticaja na okoliš. Za dionice koje još nisu izgrađene, treba razmatrati projekat u obimu koji ima smisla za rješavanje prometnih i ekoloških problema. Dionica Ivan-Ovčari nije projekat sam za sebe i treba razmatrati uticaj te dionice uz druge dionice prema Prenju i Mostaru. Uz to, prema članu 6.4 Aarhuske konvencije, čiji je potpisnik i Bosna i Hercegovina propisano je: „Svaka će stranka osigurati rano sudjelovanje javnosti, kada su sve mogućnosti otvorene i moguće je učinkovito sudjelovanje javnosti." Ako se odlučuje gdje završava poddionica Ivan-Ovčari a tek potom se pokrene procjena uticaj za dionice Ovčari-Tunel Prenj i Tunel Prenj-Mostar Sjever, onda nisu sve mogućnosti otvorene i nije moguće učinkovito sudjelovanje javnosti. Slažemo se sa činjenicom da je ovo pitanje trebalo biti riješeno tokom postupka prostornog planiranja, međutim javni uvid i javne rasprave su se održale 2011. godine, a poslije toga je došlo do ozbiljne promjene plana za područje Prenja i Blagaja, prije konačnog usvajanja. Nove javne rasprave nikad nisu održane, što je već dovelo do problema na području oko Blagaja i vrlo moguće da će se ista situacija desiti za područje Prenja. Dakle sam proces izmjene prostornog plana nije bio transparentan. Naš komentar nije usvojen iz razloga što Tuženi smatra kako isti nije primjenljiv na Studiju uticaja na okoliš.*

Komentar tužitelja broj 2. *Naš sljedeći komentar koji nije usvojen se odnosio na odlagališta za iskopani materijal koji mora biti sastavni dio studije. Naime, konsultantska kuća navodi kako su lokacije odlagališta predložene ldejnim projektom, ali da postoji mogućnost znatnih izmjena do izrade Glavnog projekta i konačnog prihvatanja lokacija koje će se koristiti za deponovanje iskopnog materijala. Ovakvo obrazloženje smatramo neprihvatljivim obzirom da je nužno u trenutnoj studiji uticaja obraditi sve potencijalne impakte odlagalista otpada na okoliš, a što nije urađeno jer zainteresirano lice zapravo još uvijek nema precizno određene lokacije odlagališta, odnosno predložene lokacije su podložne izmjenama. To u praksi znači da se naknadno mogu odrediti lokacije odlagališta za koje neće postojati nikakva procjena uticaja na okoliš i što može dovesti do devastacije prirodne sredine bez ikakvih mjera monitoringa i kontrole. Naime, ovdje je riječ o ogromnim površinama od 30 nogometnih terena koje će se koristiti za deponovanje materijala, a što će nužno dovesti do devastacije poljoprivrednih površina i*

prirodnih staništa, koja moraju u studiji uticaja biti jasno precizirana kako bi se spriječila devastacija u najvećoj mogućoj mjeri.

Razmotrivši zahtjeve tužitelja u formi komentara, ožalbeno rješenje i ostale spise predmeta ovo ministarstvo je odlučilo kao u dispozitivu rješenja iz sljedećih razloga:

1. U predmetnom slučaju (poddionica Ivan-Ovčari) projekat predstavlja izvođenje građevinskih radova na dionici Tarčin-Konjic na koridoru Vc. Procjena uticaja na okoliš za dionice/poddionice autoceste su uobičajena praksa u članicama EU. Procjena uticaja na okoliš za dionice/poddionice, daje mogućnost detaljnije analize svih sastavnica okoliša u odnosu na procjenu koja bi bila rađena na kompletnu dužinu autoputa od 325 km ili uključujući 38,76 km dionice Konjic (Ovčari) – Mostar sjever. S toga, urađena procjena na 10,27 km je detaljnija i prihvatljivija kako za sagledavanje postojećeg stanja, identifikaciju uticaja i definisanje konkretnijih mjera, tako i za praćenje/monitoring provođenja mjera.

Ovo federalno ministarstvo provodi postupak po zahtjevu stranke i u okviru zakonskih i podzakonskih propisa. Podnošenjem zahtjeva stranke a to je u ovom konkretnom slučaju investitor/nosioc projekta - Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar, ovo federalno ministarstvo se kretalo u okviru podnešenog zahtjeva, te nije u mogućnosti odlučivati o stvarima koje se ne tiču konkretnog zahtjeva investitora/nosioca projekta, te također koje nisu u nadležnosti za rješavanje unutar ovog organa, već su nadležnosti rješavanja drugog organa.

2. **Konsultat je uzeo u obzir sugestiju i razmotrio komentar, prilikom dopune predmetne Studije**, prilikom predlaganja i odabira lokacija deponija od strane Projektanta u obzir su uzeti osnovni zahtjevi kao što su mogućnost neometanog prilaza prostoru odlagališta, mogućnost manevrisanja mehanizacije, zauzimanje najmanje moguće površine odlaganja i zaštita deponija od atmosferilija, erozije itd., kao i ključni faktori za određivanje položaja kao što su: da odlagališta nisu previše udaljena od trase autoceste, da imaju dovoljnu površinu za smještaj građevinskog otpada, da zauzimaju što više državnog zemljišta radi lakše eksproprijacije i da imaju što manji utjecaj na okoliš. Sve predložene lokacije odlagališta smještene su u zoni ujecaja projekta, koja je sagledana prilikom procjene uticaja i predložene su mjera mitigacije. Obzirom da su lokacije odlagališta predložene Idejnim projektom, postoji mogućnost izmjena do izrade Glavnog projekta i konačnog prihvatanja lokacija koje će se koristiti za deponovanje iskopnog materijala. Po okončanju projekta neophodno ih je dovesti u prvobitno stanje je mjera koja bi trebala biti uzeta u obzir u izradi Glavnog projekta. Pored toga, u poglavlju 2. Prijedlog plana provođenja mjera zaštite okoliša – Mjere zaštite flore i faune (str. 250-259) i Mjere zaštite pejzaža (str. 249-250) dopunjena je mjera sanacije i rekultivizacije područja gdje su deponije građevinskog materijala (predloženih 7 lokacija ili u skladu sa izmjenama u Glavnom projektu). Troškovi i rokovi sanacije i rekultivacije odlagališta biti će definisani Glavnim projektom. – **dakle, ovaj komentar/primjedba je uzeta u obzir i razmotrena te je ugrađena u sam dispozitiv ovog rješenja kroz naložene mjere investitoru.**

Predhodno provedeni postupci u ovom upravnom postupku su sljedeći:

Dana 01.02.2023. godine, nosioc projekta/investitor Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar, dostavio je ovom Federalnom ministarstvu Studiju o procjeni utjecaja na okoliš za **Projekat izgradnje dionice autoceste Tarčin – Konjic na Koridoru Vc, poddionica Ivan – Ovčari**, a u skladu sa

članom 75. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21). Studija je izrađena na osnovu Rješenja o obimu i sadržaju Studije, donesenog u upravnom postupku prethodne procjene uticaja na okoliš (PPUO), broj: UPI 05/2-02-19-5-268/21 SN od 02.02.2022. godine.

Predmetna Studija je izrađena od strane ovlaštenog nosioca izrade SUO, pravnog lica CETEOR d.o.o. Sarajevo, a kako je propisano stavom (2) člana 73. ovog Zakona.

U skladu sa članom 76. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), ovo Federalno ministarstvo je bilo dužno obavijestiti zainteresiranu javnost te zakazati održavanje javne rasprave, što je i učinjeno dana 22.02.2023. godine, dopisom broj: UPI 05/1-19-4-34/23, kojim su sljedeći zainteresirani subjekti pozvani na Javnu raspravu :

- JP Autoceste Federacije BiH d.o.o., Mostar , Adema Buća 20, 88000 Mostar
- Operativni ured u Sarajevu, Hamdije Kreševljakovića 19, 71000 Sarajevo
- Grad Konjic, Maršala Tita br. 62, 88400 Konjic
 - Služba za prostorno uređenje, građenje i obnovu (zaštita okoliša)
 - Služba za zajedničke i stručne poslove (obavijestiti Mjesne zajednice)
- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša, Braće Fejića bb, 88000 Mostar
- Agencija za vodno područje rijeke Save, Ul. Grbavička 4/III, 71 000 Sarajevo
- Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Hamdije Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo
- NVO ZELENI NERETVA Konjic, VARDA 1, 88400 Konjic.

Predmetnim dopisom su zainteresirane strane pozvane na javnu raspravu koja je zakazana u Konjicu dana 14.03.2022. godine (utorak) u prostorijama Grada Konjica – u sali Gradskog vijeća, koja se nalazi na adresi, Maršala Tita br. 62, sa početkom u 11.00 sati.

Dokumentacija je bila dostupna na uvid u prostorijama Federalnog ministarstva okoliša i turizma - Sektor za okolišne dozvole, ul. Hamdije Čemerlića br. 2 Sarajevo, a Studija uticaja na okoliš i Plan upravljanja otpadom su dostupni i na web stranici Ministarstva od 22. 02. 2023. godine, link: <https://fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi/obavijest-o-odrzavanju-javne-rasprave-u-postupku-ocjene-studije-o-utjecaju-na-okolis-za-investitora-javno-preduzece-autoceste-federacije-bosne-i-hercegovine-d-o-o-mostar-za-projekat-izgradnje-dionice-tarci>.

Također je predmetnim dopisom podnešena molba Gradu Konjicu, Službi za zajedničke i stručne poslove, da o navedenim aktivnostima obavijesti mjesne zajednice koje gravitiraju predmetnom području na kojem se planira realizacija projekta radi informiranja i uključivanja stanovnika sa područja grada Konjica, svih ostalih zainteresiranih subjekata, nevladinih organizacija (NVO) koje se bave pitanjem zaštite okoliša i cjelokupne javnosti u postupak donošenje odluka.

Dana 28.02.2023. godine, ovo federalno ministarstvo je imenovalo stručnu komisiju za ocjenu Studije uticaja na okoliš za investitora JP Autoceste Federacije BiH d.o.o., Mostar, za projekat izgradnje dionice Tarčin – Konjic na koridoru Vc – Poddionica Ivan-Ovčari, u sastavu: 1.Maja Bevanda, voditelj postupka, 2.Aida Muminović, član komisije, 3. Karmela Mabić, član komisije, 4. prof.dr. Svjetlana Stanić Koštroman, član komisije, 5. Marinko Dalmatin, član komisije, 6. Admir Mešanović, član komisije.

Dana 14.03.2023. godine, održana je Javna rasprava u postupku ocjene Studije utjecaja na okoliš za projekat izgradnje dionice Tarčin – Konjic na koridoru Vc – Poddionica Ivan-Ovčari. U toku javne rasprave vođen je Zapisnik, koji je sastavni dio spisa predmeta, kao i Lista Učesnika Javne rasprave.

Svim prisutnima je obrazložen zakonski rok od 15 dana, nakon održavanja javne rasprave za dostavu komentara, primjedbi i sugestija. **Prisutna zainteresirana javnost je na postavljena pitanja dobila odgovore u toku javne rasprave, što se u ovom upravnom postupku ima za smatrati da su odgovorima zadovoljni, a imajući u vidu da je Zapisnik sa javne rasprave sastavni dio ovog spisa.**

U zakonski ostavljenom roku dana 20.03.2023. godine, **jedini** komentari/primjedbe sugestije koje su zaprimljeni u ovom federalnom ministarstvu pisanim putem su upućeni od strane Udruženja Aarhus centar u BiH, iz Sarajeva, gdje su dostavili komentare na predmetnu Studiju utjecaja na okoliš, broj: 02-119/23 od 13.03.2023. godine. U komentarima su dostavljene primjedbe i sugestije na Studiju u obliku općih komentara, kao i specifičnih gdje se referiraju na konkretne komentare kao što je npr. Lokacije odlagališta građevinskog otpada, analiza zaštićenih područja, emisije u zrak, bioraznolikost flore, faune i staništa, uticaj na biološku raznolikost, uticaj projekta na klimu i opis razumnih alternativa.

Dana 17.03.2023. godine, doneseno je novo rješenje kojim je federalna ministrica imenovala stručnu komisiju za ocjenu predmetne Studije uticaja na okoliš, jer je ranije imenovani član Aida Muminović - odustala od rada u stručnoj komisiji. Novim rješenjem o imenovanju stručne komisije broj: UPI 05/2-23-11-34/23, od 17.03.2023. godine, stavljeno je van snage rješenje broj: UPI 05/2-23-11-34/23. od 28.02.2023. godine.

Članovi komisije su dostavili svoje izvještaje sljedećim redom: 17.04.2023. godine, Marinko Dalmatin dostavio izvještaj putem e-maila; 17.04.2023. godine Admir Mešanović dostavio izvještaj putem e-maila, 24.04.2023. godine, Svjetlana Stanić-Koštroman dostavila izvještaj putem pošte, i Karmela Mabić dostavila izvještaj putem e-maila.

Ovo Federalno ministarstvo je dana 27.04. 2023 godine, nosiocu projekata/investitoru dostavilo Izvještaje stručne komisije i kometatre Aarhus centra u BiH, kako bi se predmetna Studija utjecaja na okoliš dopunila u skladu sa odredbama člana 78. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH", broj: 15/21).

Investitor je dodatno dostavio ovjerenu kopiju Odluke o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju dionice autoceste Tarčin – Konjic na koridoru VC, donesenu na 340. Sjednici Vlade FBiH održanoj 24.11.2022. godine, broj:1703/2022.

Dana 07.06.2023. godine, nosioc projekta/investitor je u zakonski ostavljenom roku dostavio dopunjenu Studiju utjecaja na okoliš, uz prilog J kako je dopunom i traženo, te je ista dostupna na web stranici ovog federalnog ministarstva, link: www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi, dana 14.06.2023. godine, gdje je ostavljen rok zainteresiranoj javnosti od 15 dana za dostavljanje mišljenja na dopunjenu Studiju utjecaja na okoliš, , **te se u ovom upravnom postupku ovo ima za smatrati da je cjelokupna zainteresirana javnost imala mogućnost javnog uvida u dopunjenu Studiju uticaja na okoliš, a u skladu sa zakonskim i podzakonskim odredbama Zakona o zaštiti okoliša.**

Budući da su **jedini komentari** zaprimljeni od strane nevladine organizacije Aarhus centar u BiH pisanim putem, ovo Federalno ministarstvo je pripremlilo dana 19.06.2023. godine, a 29.06.2023. godine otpremilo obavijest po komentarima na Studiju utjecaja na okoliš za dionicu Tarčin Konjic, na koridoru VC – poddionica Ivan – Ovčari nevladinoj organizaciji Aarhus centar u BiH, gdje je između ostalog, u bitnom navedeno: “U skladu sa odredbama čl. 78. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj:15/21) investitoru su predmetni komentari poslani kako bi se po istima očitovali/dopunili Studiju utjecaja na okoliš. Ovim putem vas obavještavamo da je

dopunjena Studija utjecaja na okoliš zaprimljena u zakonski ostavljenom roku, te je podignuta na web stranicu ovog federalnog ministarstva: www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi, dana 14.06.2023. godine, gdje je ostavljen rok zainteresiranoj javnosti od 15 dana za dostavljanje mišljenja na dopunjenu Studiju utjecaja na okoliš.“

Studija utjecaja na okoliš je dopunjena u skladu sa komentarima i sugestijama koje je Aarhus centar u BiH dostavio, kao i u skladu sa komentarima i sugestijama članova stručne komisije.

Udruženje Aarhus centar se po dostavljenoj obavijesti nije očitovalo do dana izdavanja rješenja. Do dana izdavanja ovog rješenja, nisu zaprimljeni drugi komentari, primjedbe niti sugestije na dopunjenu Studiju utjecaja na okoliš za dionicu Tarčin Konjic, na koridoru VC – poddionica Ivan – Ovčari od strane nevladine organizacije Aarhus centar u BiH, **što se u ovom upravnom postupku ima smatrati da su zadovoljni odgovorom i dopunjenom Studijom utjecaja na okoliš, te se nastavilo sa upravnim postupkom odobrenja Studije utjecaja na okoliš.**

Članovi komisije koji su u prethodnim izvještajima tražili dopunu, očitovali su se na dopunjenu Studiju utjecaja na okoliš kako slijedi:

- Marinko Dalmatin, dana 27.06.2023. godine je dostavio **Izvještaj kojim se predmetna Studija prihvata uz navedene sugestije,**
- Svjetlana Stanić-Koštroman je dostavila Izvještaj dana 05.07.2023. godine, gdje u Zaključku navodi da dopunjena Studija zadovoljava zahtjeve definirane Pravilnikom o sadržaju studije o procjeni utjecaja na okoliš, **te predlaže prihvaćanje iste, uz obvezu primjene predloženih istraživanja, mjera zaštite i programa monitoringa staništa i biološke raznolikosti,**
- Karmela Mabić, dana 07.07.2023. godine je dostavila Izvještaj u kome se prihvaća Studija utjecaja na okoliš za projekat izgradnje dionice autoceste Tarčin – Konjic na Koridoru Vc, poddionica Ivan – Ovčari, i **Studija zadovoljava zahtjeva u skladu sa Zakonom i podzakonskim propisima, i gdje se predlaže da se investitoru JP Autoceste Federacije BiH d.o.o., Mostar izda Rješenje o odobrenju Studije utjecaja na okoliš, uz obvezu da se kod izrade Glavnog projekta pridržava predloženih mjera zaštite i provodi monitoring stanja okoliša.**
- Admir Mešanović je u svom izvještaju od 17.04.2023. godine **prihvatio Studiju utjecaja na okoliš zaključkom u kojem navodi: konstatuje da predmetna studija zadovoljava zahtjeve postavljene Zakonom i podzakonskim propisima.**

Dana 29.08.2023. godine donesen je Zaključak o plaćanju naknade za rad članova stručne komisije, kao i Ugovori o djelu, za svakog člana komisije pojedinačno, a za voditelja postupka je doneseno Rješenje u skladu sa čl. 70. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05) i člana 12. Pravilnika o utvrđivanju uslova i kriterija za stavljanje na listu stručnjaka koji mogu biti imenovani u stručne komisije za ocjenu studija uticaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/21) i tačkom 6. Rješenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma broj: UPI 05/2-23-11-34/23 od 17. 03. 2023. godine o imenovanju Stručne komisije za ocjenu Studije o utjecaju na okoliš. Uplata sredstava po predmetnom Zaključku o plaćanju naknade za rad članova stručne komisije je izvršena 21.09.2023. godine., te je uplatnica dostavljena ovom federalnom ministarstvu putem e-maila.

Svi finalni izvještaji članova stručne komisije su sastavni dio predmetnog spisa.

Rješavajući u ponovnom postupku, a po presudi Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 038938 21 U od 23.08.2024. godine, ovaj organ je konstatovao da su ispoštovane odredbe Zakona o upravnom postupku (Službene novine Federacije BiH broj: 2/98 i 48/99) te Zakona o zaštiti okoliša. Federalno ministarstvo je postupilo u cjelosti shodno članovima 35. i 40. Zakona o zaštiti okoliša.

Naime, ovo ministarstvo je uputilo pisani dopis subjektima, a pored toga posredno putem Grada Konjica su obavještene i mjesne zajednice o planiranom projektu dopisom od 06.12.2024. godine, dok je šira javnost obavještena objavom na web stranici Ministarstva, kao i objavom u dnevnim novinama – Dnevni Avaz dana 11.12.2024. godine i Večernji List dana 11.12.2024. godine.

U odnosu na upit suda o potrebi ponavljanja javne rasprave nakon dopune Studije, ovo Ministarstvo ističe da je članom 78. stav (6) Zakona o zaštiti okoliša propisano da nakon što investitor dostavi dopunjenu Studiju, ministarstvo obavještava zainteresovanu javnost o izmjenama/dopunama koje je podnosioc dostavio.

Dakle, predmetna zakonska odredba propisuje isključivo obavezu obavještavanja javnosti o dopuni, što je u konkretnom slučaju i učinjeno te je ostavljen rok za dostavu primjedbi. Zakonom nije propisana obaveza ponovnog održavanja javne rasprave nakon dostave dopunjene Studije.

Naime, isto svakako nije razumno ni očekivati obzirom da se dopunom ne mijenja sam projekat što bi potom iziskivalo ponovnu raspravu, nego se preciziraju dodatne mjere zaštite, o čemu se zainteresovana javnost može pisano izjasniti u ostavljenom roku. Prednje navedeno tim prije imajući u vidu i odredbu stava 7 istog člana.

U ovom upravnom postupku uzimajući u obzir komentare zainteresiranih strana kao i izvještaje članova stručne komisije, od kojih su svi jednoglasno dali pozitivno izvješće, **ovo federalno ministarstvo se u ovoj upravnoj stvari odredilo u smislu da se predmetna Studija odobrava, te je postupak ocjene SUO završen njenim prihvatanjem.**

Primjedbe/komentari zainteresirane javnosti koje nisu predmet ovog upravnog postupka, i nisu u nadležnosti rješavanja ovog federalnog ministarstva, nisu mogle uticati na drugačije rješavanje u ovoj upravnoj stvari, te se ovo federalno ministarstvo odredilo u smislu da se predmetna Studija prihvata i odobrava.

Sve argumentovane primjedbe zainteresiranih subjekata i članova stručne komisije ugrađene su u dispozitiv ovog rješenja u tački 4. Mjere zaštite okoliša.

Sve formalne procedure su provedene u ovom upravnom postupku.

Polazeći od izloženog činjeničnog stanja, valjalo je, u skladu sa odredbom člana 79. stav (1) Zakona ("Službene novine Federacije BiH", broj: 15/21), riješiti kao u dispozitivu ovog rješenja.

Nakon što je proveden postupak ocjene Studije uticaja na okoliš na osnovu odredbi čl. 72. do čl. 82. Zakona, utvrđeno je da su ispoštovani uslovi navedenih zakonskih odredbi,

propisane mjere zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša, te je valjalo na osnovu člana 79. stav (1) Zakona odlučiti kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku: Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Kantonalnim sudom u Sarajevu, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja. Tužba se predaje u dva istovjetna primjerka, ili dostavlja neposredno ili mu se šalje preporučeno poštom. Uz tužbu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prepisu.

Dostaviti:

- JP Autoceste Federacije BiH d.o.o., Mostar , Adema Buća 20, 88000 Mostar,
- Grad Konjic, Maršala Tita br. 62, 88400 Konjic,
Služba za prostorno uređenje, građenje i obnovu (zaštita okoliša)
Služba za zajedničke i stručne poslove (obavijestiti Mjesne zajednice)
- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša, Braće Fejića bb, 88000 Mostar,
- Agencija za vodno područje rijeke Save, Ul. Grbavička 4/III, 71 000 Sarajevo,
- Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Hamdije Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo,
- NVO ZELENI NERETVA Konjic, VARDA 1, 88400 Konjic,
- Aarhus centar u BiH, Behdžeta Mutevelića 39, 71 000 Sarajevo,
- Federalna uprava za inspekcijske poslove, Fehima ef. Čurčića 6, 71000 Sarajevo,
- Sektor okolišnih dozvola, procjenu utjecaja na okoliš, registar i čiste tehnologije,
- Arhiva

